

Effectiviteit van training bij Auditieve verwerkingsproblemen

UMC Utrecht, Wilhelmina Kinderziekenhuis, afdeling Kind & Communicatie

Sommige kinderen hebben moeite met verstaan van spraak terwijl er geen gehoorverlies kan worden geconstateerd door de KNO-arts of audioloog. In dat geval kan er sprake zijn van auditieve verwerkingsproblemen (ofwel 'luisterproblemen'). Ouders melden dan vaak de volgende klachten bij het kind:

- Hij/zij heeft moeite met spraakverstaan in de klas of in het zwembad (bij veel rumoer)
- Hij/zij vraagt veel herhaling, zegt vaak 'hè, wat zeg je?'
- De televisie moet vaak hard aan
- Hij/zij gedraagt zich als een slechthorend kind, maar heeft geen gehoorverlies.

Sinds enige tijd is het mogelijk auditieve verwerkingsproblemen te diagnosticeren met behulp van een testbatterij bestaande uit zogenaamde 'centraal auditieve tests'. Maar met het vaststellen van een auditief verwerkingsprobleem is het probleem nog niet opgelost. Over de behandeling en behandelmogelijkheden van auditieve verwerkingsproblemen bestaat nog veel onduidelijkheid. Er zijn algemene adviezen te geven, zoals het kind vooraan in de klas plaatsen, informatie herhalen, beperken van de ruis in de klas, e.d. Ook zijn er allerlei auditieve oefeningen die aangeboden kunnen worden. Echter, over de effectiviteit van diverse auditieve trainingen is nog weinig bekend.

In het hieronder beschreven onderzoeksproject wordt gekeken of auditieve training bij kinderen met auditieve verwerkingsproblemen effect heeft. Dit zal mogelijk kunnen leiden tot effectiever handelen bij kinderen met deze problemen in de klas en ook tijdens logopedische behandeling.

Trainingsvormen

In dit onderzoek worden vier verschillende trainingsvormen ingezet. De resultaten van iedere trainingsvorm worden vergeleken met die van een groep kinderen die geen training krijgt (de training wordt uitgesteld). Een kind neemt deel aan één van de vier trainingsvormen (of de controlegroep), waarvan trainingen 1-3 thuis worden geoefend:

- Trainingsvorm 1: Auditieve training. Door middel van het computerprogramma "Auditieve Training" wordt de waarneming van geluid getraind, o.a. het waarnemen en onthouden van klanken en woorden.
- Trainingsvorm 2: Auditieve training met ruis. Door middel van hetzelfde computerprogramma als bij trainingsvorm 1, maar nu met toegevoegde ruis, wordt de waarneming van geluid en vooral het spraakverstaan-in-ruis getraind.
- Trainingsvorm 3: Hogetonenlateraal-trainer. Dit oefenapparaat versterkt en bewerkt geluid, zoals muziek en spraak/tekst. Hierdoor zal het kind anders/beter horen.
- Trainingsvorm 4: Soloapparatuur, gebruik op school. De stem van de leerkracht wordt versterkt, waardoor het kind minder last heeft van omgevingsgeluid.

Deelnemende kinderen:

Criteria voor deelname van kinderen aan dit onderzoek zijn:

- leeftijd tussen 5;6 - 9 jaar bij start van het onderzoek
- uitval op een aantal onderdelen van het, bij K&C uitgevoerde, CAT-onderzoek
- uitslagen op taaltests (indien beschikbaar) binnen 1,5 standaard-deviatie
- goedgehoord (gehoorverlies maximaal 25 dB)
- gemiddelde intelligentie (regulier onderwijs)

- geen ernstige nevenproblematiek, zoals problemen met aandacht/concentratie (ADHD), gedragsproblematiek, of problemen contactname (autistisch spectrum).

Belasting onderzoek

Elk kind dat is toebedeeld aan één van de trainingsvormen krijgt een training gedurende een periode van 10 weken,. Daarna volgt een periode van 10 weken rust (geen training) en vervolgens nogmaals 10 weken dezelfde training. Tijdens de trainingsperiode wordt minimaal vijf dagen per week getraind (voor trainingsvorm 1-3 is dat thuis, trainingsvorm 4 gebeurt op school). De kinderen houden de training bij in een trainingsboekje.

Voorafgaand en direct na afronden van beide trainingsfasen wordt het kind getest.

Tussentijds zullen ouders met kind regelmatig de afdeling Kind & Communicatie bezoeken voor aanpassing van het trainingsprogramma en het bespreken van knelpunten en ervaringen.

Voor het welslagen van het onderzoek is voldoende deelname van kinderen van groot belang.

Kent u kinderen voor wie deelname aan dit onderzoek zinvol zou kunnen zijn, aarzel dan niet te bellen voor nader overleg! Wij geven u graag meer informatie.

Ook kan dan een brochure met informatie voor ouders toegestuurd worden.

De uitvoering van het project is mogelijk gemaakt door financiering van Stichting Kinderpostzegels Nederland. Verder hebben de bedrijven Audiva en GN Resound hebben apparatuur in bruikleen gegeven voor de duur van het onderzoek.

Projectgroep: mw. dr. A.G.M., Schilder (KNO-arts), dr. G.A. van Zanten (audioloog), mw. dr. L. Nijland (foneticus/psycholoog), mw. drs. Sj. van der Meulen (orthopedagoog/logopedist), mw. dr. M. Rovers (epidemioloog), mw. J.J.M. Smilde (logopedist), mw. J. Zunneberg (audiologie-assistent)

Contactpersoon voor verwijzingen: Jeanet Smilde, uitvoerend logopedist van het onderzoek, via e-mail jsmilde@umcutrecht.nl of telefonisch tel. 030-2504902. (ma, di do, vr).